

FOGYASZTÓI TUDATOSSÁG FELTÁRÓ VIZSGÁLATA ÉLELMISZERVÁSÁRLÁS ÉS FELHASZNÁLÁS ESETÉBEN

Rimóczi Csilla, Oravecz Titanilla, Pólya Éva

Budapesti Gazdasági Egyetem, Külkereskedelmi Kar, Budapest, Magyarország
rimoczi.csilla@uni-bge.hu

A tudatos élelmiszerfogyasztói magatartás egyik kulcskérdése, hogy az egyén miképpen viszonyul a megvásárolt és elfogyasztott élelmiszerhez, hogyan próbálja ezt a folyamatot úgy optimalizálni, hogy a lehető legkevesebb hulladékot termelje. Élelmiszerpazarlásról akkor beszélünk, ha olyan ételt dobunk ki a kukába, amelynek hulladékká válása csupán egy kis odafigyeléssel elkerülhető lett volna. Az élelmiszerhulladék keletkezhet az élelmiszerlánc minden és bármely állomásán: a kitermelés és a szállítás közben, az áruházakban és a saját háztartásainkban is. A fejlődő országokban a megfelelő technológia hiánya miatt nagy részben a földeken, az aratást követően és ezután feldolgozás alatt keletkezik a legtöbb élelmiszer hulladék, viszont ezzel szemben a fejlett országokban így Magyarországon is az élelmiszer hulladék 40%-a háztartásokban keletkezik. Ez az óriási mértékű élelmiszer pazarlás globális kihívást jelent. Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) szerint az előállított élelmiszereknek körülbelül egyharmada kárba vész mielőtt a termelőtől a fogyasztó asztalára jutna. A hazai háztartások élelmiszer pazarlása mögött rejlő viselkedési mintákat keresve a Nébih kutatói a jövedelmet, az életkort, az iskolai végzettséget és lakóhelyet azonosították a legfontosabb szociodemográfiai tényezőknek. Feltételezésünk szerint a fogyasztói tudatosság a vásárlások alkalmával a megvásárolt és elfogyasztott élelmiszerek mennyiségén kevésbé érezhető. Sokkal többen hangoztatják a tudatosságot fogyasztói döntések során, mint amennyien a gyakorlatban azt meg is teszik.

Jelen munkánkban egy feltáró kutatás keretében az élelmiszervásárlás és a fogyasztói tudatosság kapcsolatát vizsgáljuk mélyinterjúk segítségével. A leírt eredmények megalapoznak egy jövőbeni kvantitatív kutatást, mely részletesebb képet nyújthat a fogyasztók tudatos élelmiszervásárlási és fogyasztási magatartásáról.

Kulcsszavak: élelmiszervásárlás, fogyasztói tudatosság, élelmiszer felhasználás